

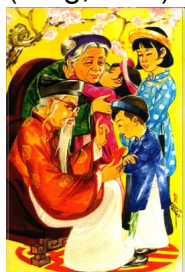
Chuyện Tết ngày Xuân

Tác Giả: TR M THIÊN THU (Xuân Nhâm Thìn, 2012)
Chúa Nhật, 08 Tháng 1 Năm 2012 18:54

Tết t u nh nhàng mà v n r n ràng đ a h i th mùa Xuân vào cu c s ng. Đây là m t ca khúc Xuân r t quen thu c và đ th ng, ca t đ p và giai đ u cũng đ p. “Anh cho em mùa Xuân, n hoa vàng m i n , chi u Đông nào nhung nh . Đ ng lao xao lá đ y, chân b c mòn hè ph , m t bu n vin ng n cây. Anh cho em mùa Xuân, mùa Xuân này t t c , l c non v a tr y lá. L i th ru côi đ i, b y chim lùa v t n ng, trong khói chi u ch i v i...” (Anh Cho Em Mùa Xuân – nh c: Nguy n Hi n, th : Kim Tu n).

Tết t u nh nhàng mà v n r n ràng đ a h i th mùa Xuân vào cu c s ng. Đây là m t ca khúc Xuân r t quen thu c và đ th ng, ca t đ p và giai đ u cũng đ p. Trong ca khúc này có đ ng t “cho” đ c l p đi l p l i, nói lên lòng qu ng đ i ch không ích k ch mu n “nh n”, vì “cho” (t ng, bi u) là m t đ ng t quan tr ng trong cu c s ng th ng nh t.

Khi có chuy n gì ph n kh i, ng i ta th ng nói “vui nh Tết” ho c “Tết nh t”. Đi u đó ch ng t là Tết r t vui, luôn đ c mong ch , luôn là ngày “nh t” trong năm. Ngày Tết, v i tr em là ni m khao khát và vui m ng, v i ng i l n là trách nhi m và b n ph n – và đôi khi có ng i không mong Tết, vì Tết đ i v i h có th bu n h n ngày th ng.

Đông l nh qua, Xuân m đ n, đó là quy lu t t nhiên c a đ t tr i. Mùa Xuân là mùa c a s s ng, cây c i n y l c, đ m bông, th hi n tính tr trung và đ i m i. Mùa Xuân còn là đ p đoàn t , yêu th ng, tha th , cùng t n h ng và chia s ni m h nh phúc. G p nhau, ai cũng tay b t m t m ng, có gì sai sót trong năm cũ cũng b qua h t, và trao nhau nh ng l i chúc t t đ p nh t. Đó là “t ng c u, nghinh tân”, đ c bi t trong giây phút thiêng liêng nh t: Giao th a. Ngày x a, đêm giao th a còn đ c g i là đêm tr t ch – kho ng th i gian thiêng liêng nh t trong năm, khi các gia đình sum h p, chu n b đón năm m i v i nh ng đ u t lành s đ n và t n tr năm cũ v i nh ng mu n phi n đã qua.

Trong giây phút giao th a, các gia đình l p bàn th cúng t tiên, khói nhang nghi ngút, bánh trái đ y bàn. Ng i ta th ng đ t trên bàn các lo i trái cây nh : Mãng c u, d a, đu đ , xoài; theo phát âm ti ng Nam b là “c u v a đ xài”. Nh v y, k ra ng i ta cũng không tham lam, còn gi đ c “nhân chi s tính b n thi n”. Ng i có máu khô hài thì nói là bày trên bàn 4 th : Chôm chôm, xoài, cái líp, cái gác baga; nghĩa là “chôm ch a đ xài líp baga” (xài líp baga là xài tho i

Chuyện Tật ngày Xuân

Tác Giả: TR M THIÊN THU (Xuân Nhâm Thìn, 2012)
Chúa Nhật, 08 Tháng 1 Năm 2012 18:54

---

mái). Dù chồ đùa vui, nhồ ng chồ ng tồ con ngồ i đã... biồ n chồ t “thiồ n”. Ngồ i ta còn bóí Kiồ u và làm nhồ ng nghiồ trồ ma quồ. Ngồ i Viồ t có tồ cồ tồ tồ đồ p:

*Xuân vồ, mồ ng Mồ tồ tồ Cha
Mồ ng Hai tồ tồ Chú, mồ ng Ba tồ tồ Thồ y*

Mồ ng Mồ tồ tồ Cha – Ngồ i Á Đông nói chung và ngồ i Viồ t nói riêng, truyồ n thồ ng “uồ ng nồ c nhồ nguồ n” đồ c tôn trồ ng, đó mồ t truyồ n thồ ng tồ tồ đồ p đồ y tính nhân bồ n. Tồ tiên, ông bà, cha mồ là nhồ ng ngồ i thân có công laoồ n đồ i vồ i chúng ta, thồ nên chúng ta phồ i dành “ồ u tiên sồ mồ t”. Thồ t vồ y, đó là nghĩa vồ cồ a mồ i ngồ i, vì “chim có tồ, ngồ i có tông, cây có cồ i, nồ c có nguồ n”, và đó cũng là đồ o làm ngồ i.

Mồ ng Hai tồ tồ Chú – Đó là các thân bồ ng quyồ n thuồ c, là hồ hàng Nồ i Ngoồ i, là xóm giồ ng, là bồ n bè, là ân nhân,... Sồ ng trên đồ i không ai có thồ là mồ tồ c đồ o, vì cuồ c sồ ng là mồ t xã hồ i, không trồ c tiồ p liên hồ thì cũng gián tiồ p liên hồ bồ ng nhiồ u cách. Ngồ i này có liên đồ i vồ i ngồ i kia, dù có thồ chồ là mồ t ánh mồ t hoồ c thái đồ, thồ m chí có thồ chồ qua ý nghĩ. Ngồ i này có trách nhiồ m và bồ n phồ n vồ i ngồ i kia, dù là ngồ i đồ ng nồ c lã, dù là ngồ i chồ a biồ t mồ t quen tên. Hãy tồ t nhau bồ ng cách luôn triồ t đồ tôn trồ ng nhân vồ, nhân phồ m và nhân quyồ n cồ a nhau.

Mồ ng Ba tồ tồ Thồ y – Thồ i phong kiồ n áp đồ ng trồ tồ xã hồ i: Quân – Sồ – Phồ. Ở đây chúng ta không nói chuyồ n “thồ tồ trồ c sau” mà chú trồ ng tồ m quan trồ ng cồ a 3 cồ p bồ c. Trong đó ngồ i thồ y đồ c đồ cao theo tinh thồ n “tôn sồ trồ ng đồ o”, và ngồ i Viồ t cũng khuyên: “Muồ n con hay chồ hãy yêuồ y thồ y”. Hán Viồ t dùng tồ Sồ Phồ, ngồ i thồ y không chồ là ngồ i đồ y mà còn đồ c coi nhồ “phồ mồ u”. Thồ nhồ ng ngày nay ngồ i ta không còn coi trồ ng lòng “tôn sồ trồ ng đồ o”, đó là đồ u hiồ u sa sút đồ o đồ c!

Chuyện Tết ngày Xuân

Tác Giả: TR M THIÊN THU (Xuân Nhâm Thìn, 2012)

Chúa Nhật, 08 Tháng 1 Năm 2012 18:54
